

Kołobrzeg, 19 lipca 2021 roku

**Szanowny Pan Poseł RP
Sławomir Jan Piechota
Przewodniczący
Komisji do Spraw Petycji**

Jako Włodarze Miasta Kołobrzeg oraz Miasta Białogard wyrażamy nasz zdecydowany sprzeciw wobec propozycji Ministerstwa Infrastruktury, która umożliwia ujednolicanie stawek za dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków. Jest to społecznie nieakceptowalne i byłoby niesprawiedliwym przywilejem jednej grupy odbiorców kosztem innych. Subsydiowanie skrośne doprowadzi do wzrostu cen usług, a zatem ostatecznie będzie miało wpływ bezpośrednio na portfel mieszkańców Gminy Miasta Kołobrzeg oraz Miasta Białogard.

Uważam, że ceny za wodę i ścieki powinny być liczone indywidualnie dla każdej gminy wg kosztów ponoszonych na terenie danej gminy, zapewniając przy tym równoprawne traktowanie odbiorców. Dlatego wspólnie zbieraliśmy podpisy pod petycją w przedmiocie wstrzymania prac nad zmianami przepisów określających warunki rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków, którą wraz z podpisami mieszkańców załączam do tego pisma. Proszę o pilne ustosunkowanie się do sprzeciwu mieszkańców Kołobrzegu i Białogardu oraz porzucenie niekorzystnych dla naszych gmin działań legislacyjnych Ministerstwa Infrastruktury.

PREZYDENT MIASTA
KOŁOBRZEG

Anna Mieczkowska

Z poważaniem,

MIASTO BIAŁOGARD
Urząd Miasta Białogard
ul. 1 Maja 18, 78-200 Białogard
NIP 672-100-18-14

Burmistrz

Prezes Rady Ministrów
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
Al. Ujazdowskie 1/3
00-583 Warszawa

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej
Kancelaria Sejmu
ul. Wiejska 4/6/8
00-583 Warszawa

Ministerstwo Infrastruktury
ul. Chałubińskiego 4/6
00-928 Warszawa

PETYCJA

w przedmiocie wstrzymania prac nad zmianami przepisów określających warunki rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków - ustawa z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków.

Na podstawie artykułu 2 ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 11 lipca 2014 roku o petycjach, my niżej podpisani wójtowie, burmistrzowie i prezydenci (wymienieni w załączniku do petycji) wnosimy o zaprzestanie prac zmierzających do nowelizacji - ustawa z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków i zmiany dotychczasowych zasad opracowania taryf i ujednoczenia cen i stawek opłat na obszarze działalności przedsiębiorstwa wodociągowego i/lub obszarze aglomeracji.

Celem petycji jest pozostawienie w obecnym kształcie ustawy co ochroni odbiorców usług przed niesprawiedliwością społeczną i pokrywaniu kosztów eksploatacji ujęć, oczyszczalni i sieci sąsiedniej gminy przez mieszkańców gminy nie korzystającej z tej infrastruktury (subsydiowania skrośnego), nieuzasadnionym wzrostem cen i stawek opłat dla gospodarstw domowych i innych grup taryfowych. Ponadto zapowiadane zmiany prowadzące do ujednoczenia cen i stawek opłat spowoduje brak motywacji odbiorców usług do racjonalnego korzystania ze zmniejszających się zasobów wody i ograniczenia zanieczyszczania ścieków oraz naruszenia przepisów unijnych i narażenie przedsiębiorstw wodociągowych oraz samorządów na zwrot wraz z odsetkami otrzymanych dotacji.

UZASADNIENIE

Z informacji medialnych, jak i z zapisów posiedzenia Komisji ds. petycji Nr 46 z dnia 3 marca 2021r. wynika, iż w Ministerstwie Infrastruktury prowadzone są prace, efektem których ma być wprowadzenie w połowie 2021r. nowelizacji ustawy z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków i zmiany

dotychczasowych zasad opracowania taryf tak, by na terenie działalności przedsiębiorstwa wodociągowego funkcjonowała jedna cena bez względu na granice gminy, ponoszone na terenie danej gminy faktyczne koszty dostarczenia wody, odbioru i oczyszczenia ścieków oraz ilość wyfakturowanej wody i ścieków z terenu danej gminy co ma wpływ na cenę jednostkową. Brak potrzeby zmiany obecnie funkcjonujących zapisów potwierdza jednoznacznie sporządzona opinia przez eksperta ds. legislacji w Biurze Analiz Sejmowych Pana Mateusza Langer – znak BAS-WAP-434/20 z dnia 7 kwietnia 2020r. dotycząca petycji BK SP-145-IX-46/20 w sprawie zmiany ustawy z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, która w naszej ocenie została pominięta podczas prac Komisji ds. petycji. Płynący z niej wniosek jednoznacznie wskazuje, że prace nad zmianą ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków w celu ujednoczenia cen na terenie działalności przedsiębiorstwa wodociągowego nie mają uzasadnienia prawnego i ekonomicznego. Jak czytamy w opinii Biura Analiz Sejmowych „Tego typu propozycja wydaje się chybiona, bowiem nie tylko pomija szereg przepisów ustawy, które służą zapobieganiu nieprawidłowościom związanym z kształtowaniem taryf, ale także nie liczy się z rachunkiem ekonomicznym, który pozostaje zależny od faktycznych uwarunkowań danej gminy. Stąd też podjęcie proponowanych działań legislacyjnych w tej materii wydaje się niecelowe.”¹

W tym miejscu warto wspomnieć, iż wyżej przytoczona opinia powstała w oparciu o przygotowany przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie w 2019r. pod redakcją Joanny Kopczyńskiej, poradnik dla samorządów pt. „Taryfy wodno-ściekowe. Co wpływa na ceny?” We wstępie do tego opracowania ówczesny Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej Marek Gróbarczyk stwierdza cyt. „Mam nadzieję, że broszura informacyjna przygotowana przez PGW Wody Polskie będzie pomocą dla Państwa jednostek samorządu terytorialnego. To bowiem na samorządzie leży ogromna odpowiedzialność ustalania cen usług dostawy wody i odprowadzania ścieków w taki sposób, by nie dochodziło do nieprawidłowości, a obywatele mieli poczucie, że dzieje się to w sposób **uzasadniony i transparentny**. Słowa te wpisują się w nasz postulat by ceny i stawki opłat ponoszone przez odbiorców naszych gmin i miast były ustanowione w sposób **uzasadniony** tj. na podstawie ponoszonych kosztów na dostawę wody i odbiór ścieków i wykonanej sprzedaży na terenie gminy/miasta której/go ceny dotyczą. Przedsiębiorstwa wodociągowe prowadzą rozbudowaną ewidencję księgową z podziałem kosztów wg miejsca powstawania w sposób analityczny i syntetyczny, co pozwala na dokonanie kontroli zasadności ponoszonych kosztów i ich miejsca powstania. Co roku sprawozdania finansowe są badane przez niezależnych od przedsiębiorstwa wodociągowego i samorządów biegłych rewidentów, a wnioski taryfowe są weryfikowane i zatwierdzane przez samodzielnego regulatora PGW Wody Polskie co potwierdza, iż proces tworzenia taryf przez samorządny jest jawny i transparentny. Dlatego nie widzimy podstaw do zmiany ustawy.

Co do inicjatywy zmieniającej ustawę i obecnie obowiązujące zasady tworzenia taryf zróżnicowanych dla gmin obsługiwanych przez jedno przedsiębiorstwo wodociągowe, również Stały doradca Komisji ds. Petycji Krzysztof Pater na posiedzeniu 3 marca 2021r. zadawał pytania dotyczące elementów kosztowych, które mogłyby być uznane za społecznie uzasadnione cyt.: „Wydaje się, że wyłącznie podatki, opłaty lokalne, o których decyduje gmina. Punkt startowy, czyli propozycja na stole, która wprowadzałaby zakaz różnicowania z

¹ Opinia prawna dotycząca petycji nr BK SP – 145-IX-46/20 w sprawie zmiany ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków – znak BAS-WAP-434/20 – strona 7

*wyjątkiem elementów, które wynikają z pozycji kosztowych, które ustanawiają poszczególne gminy, mógłby być dobrym punktem startowym do prac”.*²

Pytania te są jak najbardziej zasadne i wskazują, iż podjęcie decyzji o ujednoczeniu cen i opłat będzie krzywdząca dla gmin i miast, które racjonalnie dokonywały inwestycji zachowując zasadę spełniając wskaźnik koncentracji³, zabiegały o inwestorów budujących obiekty zużywające znaczne ilości wody i odprowadzające ścieki by zwiększyć sprzedaż, a tym samym koszt jednostkowy wody i ścieków, jak również prowadzą ograniczoną do minimum politykę fiskalną względem przedsiębiorstw wodociągowych (niskie podatki od nieruchomości i opłaty za umieszczenie urządzeń w pasie drogowym), co ma odzwierciedlenie w niskich opłatach za wodę i ścieki. Teraz niejako za „karę” mieszkańcy tych gmin mieli by ponosić konsekwencje nieracjonalnych i nie efektywnych decyzji władarzy gmin ościennych, którzy niejednokrotnie stosują najwyższe możliwe stawki podatkowe, zasilając budżet gminy z tytułu podatków płaconych przez przedsiębiorstwa wodociągowe sięgające od kilkuset tysięcy do kilku milionów złotych rocznie, co ma swoje konsekwencje w wysokości taryf.

Jak czytamy na stronie PGW Wody Polskie w artykule pt. *Wody Polskie na straży racjonalnych cen za wodę i odprowadzanie ścieków*.⁴ w kosztach bezpośrednich tj. koszty które mogą być bezpośrednio odniesione do produkowanego wyrobu np. woda w gminie X na podstawie dokumentu źródłowego – pozycje kosztowe takie jak: podatki i opłaty stanowią 10%, amortyzacja 25%, wynagrodzenia 29%, materiały 10%, pozostałe usługi 10%. Zatem nie ma problemu z przypisaniem kosztu do danej gminy i sporządzeniu wniosku taryfowego wg ponoszonych na terenie tej gminy kosztów. Ujednoczenie cen spowoduje, iż koszty pokryte zostaną przychodami uzyskanymi od odbiorców nie korzystających z danej infrastruktury pomimo, iż jak wskazano wyżej będą one zaksięgowane wg miejsca powstania.

Potwierdzeniem naszego stanowiska o zaprzestanie prac nad zmianą ustawy, zmierzających do ujednoczenia (uśrednienia) cen na obszarze działalności przedsiębiorstwa i ich niezasadności jest wyrażone stanowisko PGW Wody Polskie, w którym czytamy, iż przedsiębiorstwo wodociągowe powinno przygotowując wniosek taryfowy policzyć w taryfie koszty swojej działalności związanej ze zbiorowym zaopatrzeniem w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków. ***Licząc te koszty nie powinien w sposób nieuzasadniony podnosić cen. Nie wolno mu również pokrywać kosztów usług dotyczących jednego rodzaju prowadzonej przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne działalności gospodarczej (lub jednej z taryfowych grup odbiorców), przychodami pochodzącymi z innego rodzaju prowadzonej działalności gospodarczej (lub od innej taryfowej grupy odbiorców usług). Innymi słowy zabronione jest finansowanie skrośne.*** Każdy, kto ma ***dostarczaną wodę, powinien ponosić koszty jej dostarczenia.***

² Zapis przebiegu posiedzenia komisji ds. Petycji Nr 46 z dnia 3 marca 2021r. – r.g. 9

³ budowa planowanej sieci powinna być uzasadniona ekonomicznie i technicznie, przy czym wskaźnik koncentracji nie może być mniejszy niż 120 stałych mieszkańców aglomeracji i osób czasowo przebywających w aglomeracji na 1 km planowanej do budowy sieci kanalizacyjnej. W pozostałych przypadkach wskaźnik koncentracji nie może być mniejszy niż 90 stałych mieszkańców aglomeracji i osób czasowo przebywających w aglomeracji na 1 km planowanej do budowy sieci kanalizacyjnej (§ 3 i 4 rozporządzenia w sprawie wyznaczania obszarów i granic aglomeracji).

⁴ <https://wody.gov.pl/aktualnosci/1575-wody-polskie-na-strazy-racjonalnych-cen-za-wode-i-odprowadzanie-sciekow>

Stwierdzenie to ma również poparcie w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 19 stycznia 2016r. (sygn. akt II OSK 1354/16), który w uzasadnieniu zważył co następuje:

Nie można bowiem uznać za "uzasadnione" kosztów "przypisanych" do działalności prowadzonej przez określone przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne na terenie danej gminy, na skutek błędnego ustalenia lub podziału kosztów "wspólnych" pomiędzy obsługiwane gminy, a więc na skutek swoistego subsydiowania działalności prowadzonej w ramach zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne na obszarze jednej gminy z działalności tego przedsiębiorstwa prowadzonej na terenie innej gminy. Takie nieprawidłowe "przypisanie" (alokacja) części kosztów "wspólnych" pozostawałoby w jawnej sprzeczności z dyrektywą ochrony interesów odbiorców, współwyznaczającą pojęcie "kosztów uzasadnionych" według definicji legalnej zawartej w § 2 pkt 8 rozporządzenia taryfowego ("koszty określone przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne na podstawie ustawy i niniejszego rozporządzenia, przy zachowaniu należytej staranności zmierzającej do ochrony interesów odbiorców i minimalizacji kosztów niezbędnych do wykonania zadań wynikających z ustawy"). W ocenie NSA, przedstawioną interpretację wspiera normatywny nakaz eliminacji zjawiska subsydiowania skrośnego (zob. § 3 pkt 1 lit. c oraz § 13 ust. 2 pkt 3 rozp.taryf.), który to nakaz, w świetle ogólnej definicji legalnej tego terminu zawartej w art. 2 pkt 2 rozp.taryf. (w myśl której "subsydiowanie skrośne" to "pokrywanie kosztów dotyczących jednego rodzaju prowadzonej przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne działalności gospodarczej lub jednej z grup taryfowych odbiorców usług przychodami pochodzącymi z innego rodzaju prowadzonej działalności gospodarczej lub od innej taryfowej grupy odbiorców"), może być w sposób uprawniony rozumiany jako odnoszący się także do ewentualnego subsydiowania działalności prowadzonej przez dane przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne na terenie jednej gminy, działalnością (przychodami z działalności) tego przedsiębiorstwa na terenie innej gminy. W przywołanej definicji "subsydiowania skrośnego" mowa wszak ogólnie o "rodzaju prowadzonej działalności gospodarczej", bez precyzowania kryterium (kryteriów) wyodrębniania owego "rodzaju" działalności. *Lege non distinguente*, za odrębny "rodzaj" działalności może być także uznana działalność wyodrębniona ze względów geograficznych (tekst jedn.: działalność prowadzona na terenie gminy objętej oddzielną taryfą).

W przekonaniu NSA, za tak szeroką interpretacją przemawia istota omawianego zjawiska subsydiowania skrośnego i związany z tym cel ustanawiania zakazów takiej praktyki (nakazów jej eliminowania) - charakterystycznych, zauważmy, nie tylko dla rynku usług zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków, ale także innych rynków regulowanych (energetycznego, telekomunikacyjnego itd.). **Ogólnie pod pojęciem subsydiowania skrośnego należy bowiem rozumieć taki sposób (praktykę) stanowienia cen, który polega na ustaleniu ceny świadczenia (wytworzenie dobra, wykonanie usługi) na poziomie odbiegającym od kosztów jego realizacji, w ten sposób, że ceny za świadczenie określonego rodzaju (dla danej grupy nabywców) są ustalane na poziomie wyższym od kosztów realizacji, a ceny za świadczenie innego rodzaju (dla innej grupy nabywców) - na poziomie odpowiednio niższym od kosztów realizacji. W konsekwencji nabywcy płacący ceny wyższe od kosztów subsydiują nabywców płacących po cenach niższych od kosztów. Subsydiują, tzn. pokrywają tę część kosztów realizacji świadczenia nabywanego przez płacących po cenach niższych, która nie została pokryta wskutek ustalenia cen na niższym od kosztów poziomie (zob. M. Woszczyk (w:) Prawo energetyczne. Komentarz, pod red. M. Swory i Z. Murasa, Warszawa 2010, uw. 321 do art. 3; podobnie M. Czarnecka, T. Oglódek, Prawo energetyczne. Komentarz, Warszawa 2009, art. 3, Nb 8, s. 29). W tym kontekście nie ulega wątpliwości, że tak rozumiane subsydiowanie skrośne - w praktyce regulacyjnej jednolicie oceniane jako**

zjawisko szkodliwe (por. M. Woszczyk (w:) *Prawo energetyczne...*, uw. 323 do art. 3) - może zachodzić także pomiędzy poszczególnymi segmentami ("rodzajami") działalności przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego wyodrębnionymi według kryterium geograficznego (tekst jedn.: obszarów gmin, dla których opracowuje się odrębne taryfy), i że w świetle przywołanych przepisów ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz rozporządzenia taryfowego również ono powinno być skutecznie eliminowane. Wobec tego należy uznać, że przyznane organom gminy przez ustawodawcę w ramach procedury zatwierdzania przedłożonych taryf prawo weryfikacji kosztów (art. 24 ust. 5 w zw. z ust. 4 u.z.z.w.) obejmuje także możliwość kontroli zapewnienia przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne eliminacji subsydiowania skrośnego pomiędzy usługami świadczonymi przez to przedsiębiorstwo na terenie różnych, objętych odrębnymi taryfami, gmin.

Ministerstwo Infrastruktury w swoich pracach nad zmianą ustawy zmierzające do ujednoczenia cen za usługi wod-kan uniemożliwia spełnienie podstawowej zasady i wytycznych jakimi musi się posługiwać przedsiębiorstwo wodociągowe i samorzady przy tworzeniu taryf tj. zapewnienia warunków samofinansowania się inwestycji w okresie jej eksploatacji, zgodnie z zasadą, „Zanieczyszczający płaci” obowiązującą przy ubieganiu się o środki UE. Jest ona jedną z głównych zasad wspólnotowej polityki w zakresie środowiska naturalnego art. 174 traktatu WEJ i ma zastosowanie na całym terytorium Wspólnoty. Zasada „Zanieczyszczający płaci” oznacza, że **pełne koszty działań mających na celu likwidację zanieczyszczenia powinien ponosić zanieczyszczający (sprawca, który spowodował szkodę w środowisku lub zagrożenie powstania szkody) chyba, że nie można zidentyfikować podmiotu odpowiedzialnego za zanieczyszczenia lub nie można go pociągnąć do odpowiedzialności.**

Jest ona fundamentalną zasadą dla ewaluacji projektów dofinansowywanych ze środków UE, która zgodnie z przepisami instrukcjami i wytycznymi powinna być stosowana przy kształtowaniu stopy współfinansowania.⁵

Jak wskazuje w podsumowaniu pisma Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, gdyby beneficjent nie zastosował zasady zanieczyszczający płaci nie otrzymałby dofinansowania z UE na realizację projektu poprawiającego gospodarkę wod-kan na terenie działalności przedsiębiorstwa.

Podobne stanowisko Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wyraził w opinii przesłanej do Izby gospodarczej Wodociągi Polskie – znak NFOŚiGW-DPW.541.110.2015, w którym wskazuje:

a/ Zgodnie z zasadą „zanieczyszczający płaci” i z zasadą pełnego zwrotu kosztów, w tym pełnej amortyzacji bilansowej, zapewniając trwałość finansową projektu,
b/ Zagrożenia dla trwałości projektu wynikające z ew. braku dostępności cenowej możliwe jest tymczasowe ustalenie opłat na niższym poziomie niż kalkulowane w oparciu o zapis punktu a/, w takich przypadkach gmina powinna zapewnić dopłaty do obniżenia taryf w ramach swojego budżetu, pozwalające na zachowanie trwałości finansowej operatora,
c/ Akty prawne Unii Europejskiej oraz dokumenty programowe Komisji Europejskiej dotyczące zasad udzielania wsparcia finansowego projektów wyraźnie wskazują, że podmioty, które prowadzą gospodarkę wodno-ściekową, powinny przestrzegać zasady „**zanieczyszczający płaci**” oraz zapewnić **trwałość finansową** całego systemu gospodarki wodno-ściekowej, w tym zapewnić gromadzenie środków na realizację inwestycji odtworzeniowych pozwalających na funkcjonowanie infrastruktury w całym okresie odniesienia. **W związku z tym beneficjenci powinni tak określać wysokość opłat**

⁵ Odpowiedz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – znak NF/DP-JW./17700/2015 na zapytanie PWiK Sp. z o.o. w Szczecinku w sprawie Projektu „Zintegrowana gospodarka wodno-ściekowa w dorzeczu Parsęty – Faza II”

taryfowych, aby zapewnić odpowiedni poziom zwrotu kosztów świadczenia usług, jednocześnie przestrzegając ewentualnych ograniczeń w zakresie dostępności cenowej i ponosząc wynikające z nich obciążenia.

c/ Gminy, które będąc beneficjentami Funduszu Spójności **nie akceptują taryf kalkulowanych w powyższy sposób tj. zapewniających trwałość finansową** systemu wodno-ściekowego oraz przestrzeganie **zasady „zanieczyszczający płaci”**, *mogą narazić się na zarzut realizowania swoich projektów niezgodnie z zasadami i prawem unijnym, a wobec tego na ewentualne konsekwencje finansowe wynikające z niedotrzymania warunków umów o dofinansowanie.*

Reasumując pełne koszty musi ponosić podmiot korzystający z systemu adekwatnie do wyrządzonej szkody, a taryfa musi obejmować wszystkie koszty występujące na terenie danej gminy pozwalające na samofinansowanie dostawy wody i odbiór ścieków. W przypadku zbyt wysokich kosztów gmina może dokonać dopłaty do cen taryfowych zmniejszając obciążenia mieszkańców. Zatem nie można mówić o uśrednieniu cen i przenoszenia kosztów na innych odbiorców, jak i na inne samorządy obciążeń budżetowych z tytułu dopłat do nie swoich odbiorców lub z tytułu dopłat dla swoich mieszkańców, ale z uwagi na pokrywanie kosztów sąsiedniej gminy.

Kolejnym argumentem przemawiającym za tym, iż ujednoczenie taryf jest nie dopuszczalne i może narazić przedsiębiorstwa i samorządy na konsekwencje finansowe i zwroty dotacji są wytyczne przygotowane przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju w sierpniu 2018 roku pt. *Metodyka zastosowania kryterium dostępności cenowej w projektach inwestycyjnych z dofinansowaniem UE*. Kryteria te mają zastosowania do wszystkich projektów inwestycyjnych z dofinansowaniem UE w ramach perspektywy finansowej 2014-2020. W punkcie na stronie 2 niniejszego opracowania zostały określone Zasady stosowania kryterium dostępności cenowej wynikającymi wprost z zapisów Wytycznych (podrozdział 7.6, pkt 6) tj.:

- a) korekta poziomu opłaty dla odbiorców nie powinna zagrażać trwałości finansowej projektu;
- b) co do zasady, korekta powinna mieć charakter tymczasowy i obowiązywać do momentu, do którego jest ona niezbędna do zastosowania;
- c) korekta poziomu opłaty dla odbiorców oparta na przedmiotowej zasadzie może być dokonana wyłącznie w odniesieniu do opłat ponoszonych przez gospodarstwa domowe;
- d), jeżeli w analizie finansowej stosowano opłaty dla odbiorców w wymiarze uwzględniającym kryterium dostępności cenowej, tożsame opłaty muszą być stosowane w fazie operacyjnej projektu;
- e) **maksymalna dopuszczalna korekta opłaty dla odbiorców nie może doprowadzić do obniżenia wydatków ponoszonych przez gospodarstwo domowe poniżej poziomu wydatków ponoszonych przed realizacją projektu**, jak również poziomu wydatków gospodarstw domowych prognozowanych dla wariantu bez inwestycji.⁶

Zatem nie dopuszczalne jest działanie zmierzające do obniżenia kosztów dostawy wody i odbioru ścieków poprzez ich ujednoczenie i spowodowanie, iż koszty ponoszone obecnie będą niższe niż przed realizacją projektu.

Dodatkowo jak zostało wskazane w tymże opracowaniu na stronie 3 w punkcie Metoda ustalenia maksymalnej, możliwej do zastosowania korekty poziomu opłat za usługi nie można dowolnie kształtować cen i opłat. Ceny i opłaty muszą pokryć wszystkie ponoszone koszty przez przedsiębiorstwo wodociągowe, a korekta ceny może obejmować tylko gospodarstwa domowe. Wprowadzenie jednej stawki opłat dla obszaru działalności

⁶ https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/media/8776/metodyka_dostepnosci_cenowej.pdf

przedsiębiorstwa skutkowałyby obniżeniem cen dla odbiorców z gmin o wyższych kosztach obejmujących wszystkie grupy taryfowe, a nie tylko gospodarstwa domowe co jest nie zgodne z wytycznymi i skutkowałoby koniecznością zwrotu dofinansowanie wraz z odsetkami. Ponadto jak zostało wskazane korekta polega na obniżeniu ceny dla gospodarstwa domowego nie poprzez obniżenie taryfy za wodę i ścieki przedkładanej do PGW Wody Polskie, a tylko i wyłącznie poprzez dopłaty z budżetu gminy do jednej grupy taryfowej tj. gospodarstwa domowe. Pozostałe grupy taryfowe są zobowiązane do ponoszenia opłat wg faktycznych kosztów występujących na terenie danej gminy.

Co ważne w przedmiocie zmian ustawy wsparcie dla gospodarstw domowych nie może powodować nie tylko obniżenia cen do poziomu nie niższego niż przed zrealizowanym projektem, ale stosowana dopłata lub inna *pomoc nie może prowadzić do obniżenia opłaty do poziomu niższego, niż 3 % dochodu rozporządzalnego.*

Co w naszej ocenie również nie zostało uwzględnione w pracach Ministerstwa Infrastruktury.

W związku z tym, jak wykazaliśmy wyżej ujednolicenie cen na terenie gmin obsługiwanych przez jedno przedsiębiorstwo wodociągowe jest nie zgodne z prawem i może narazić na konsekwencje finansowe przedsiębiorstwa wodociągowe i samorządy oraz z uwagi na fakt wzrostu opłat dla mieszkańców naszych gmin nie spowodowanych kosztami ponoszonymi na ich terenie wnosimy jak na wstępie.

